

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2019-1-30 (Devralma)
Karar Sayısı : 19-22/323-142
Karar Tarihi : 20.06.2019

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN (İkinci Başkan), Adem BİRCAN, Mehmet AYAN,
Ahmet ALGAN, Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Şükran KODALAK

B. RAPORTÖRLER: Çağlar Deniz ATA, Abdullah ATEŞ, Melisa AĞYÜZ,
Ömer Mert AKÇİL

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : - United Initiators GmbH
Temsilcisi: Av. Halil Emre ÖNAL
Büyükdere Cad. Bahar Sok. No:13 River Plaza K:17
Levent/İstanbul

(1) **D. DOSYA KONUSU: Hidrojen Peroksit Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin tek kontrolünün United Initiators GmbH tarafından devralınması işlemi.**

(2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 28.05.2019 tarih, 8078 sayı ile giren ve en son 12.06.2019 tarih, 3843 sayılı yazıyla tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 17.06.2019 tarih ve 2019-1-30/Öİ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu, görüşülerek karara bağlanmıştır.

(3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, bildirim konu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

(4) Başvuruda, Hidrojen Peroksit San. ve Tic. A.Ş.'nin (HPAŞ) hisselerinin tamamının ve tek kontrolünün nihai olarak Equistone Partners Europe Ltd. (EPE) kontrolü altında bulunan United Initiators GmbH (UI) tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talep edilmektedir.

G.1. Taraflar

G.1.1. Devralan: United Initiators GmbH (UI)

(5) UI, nihai olarak EPE'nin kontrolü altında bulunmaktadır. EPE ise Fransa, Almanya, İsviçre ve İngiltere'de faaliyet gösteren bağımsız bir yatırım şirketi olup genellikle yönetim ekiplerinin yanında stratejik ortak olarak yatırım yapmaktadır. EPE'nin Avrupa genelinde çeşitli endüstrilerde yatırımları mevcuttur.

(6) UI, küresel ve önde gelen peroksit bazlı başlatıcılar (*initiator*) ve özel kimyasallar üreticisidir. Organik peroksitler, persülfatlar ve diğer özellikli kimyasallar da dâhil olmak üzere, polimer endüstrisi için kimyasal başlatıcılar tedarik etmektedir. Şirketin Avrupa, Kuzey Amerika ve Asya-Pasifik bölgesinde birçok üretim tesisi bulunmaktadır. Organik peroksitlerin ve persülfatların yanı sıra UI tarafından üretilen çeşitli hızlandırıcılar ve inhibitörler; alev geciktirici, doymamış polyester reçinelerin sertleştirilmesi vb. endüstrilerde yaygın olarak kullanılır. UI Türkiye'de herhangi bir

üretim tesisine sahip olmamakla beraber Türkiye'deki faaliyetlerini ithalat yoluyla gerçekleştirmektedir.

G.1.2. Devre Konu: Hidrojen Peroksit San. ve Tic. A.Ş. (HPAŞ)

- (7) HPAŞ, hidrojen peroksit üretimi ve satışı faaliyetlerinde bulunmakta olup Balıkesir-Bandırma'da 55.000 mt/yıl kapasiteli bir üretim tesisine sahiptir. Bu tesis Eti Maden İşletmeleri (%28,2) ve Garipoğlu Şirketler Grubu (%71,8) arasında yapılan anlaşma ile kurulmuş olup 2001 yılında faaliyetlerine başlamıştır. 2003-2004 yılları arasında da ikinci tesis tamamlanarak devreye alınmıştır. 2011 yılına dek satışlarını Pusula İthalat ve İhracat San. A.Ş. aracılığıyla gerçekleştiren teşebbüs bu ilişkiye 2011 yılında son vermiştir. Daha sonra 09.07.2018 yılında tüm hisseler Garipoğlu Grubu'na geçmiştir.
- (8) HPAŞ yurtiçindeki faaliyetlerinin yanında ihracat yoluyla 70'den fazla ülkede de faaliyet göstermektedir. Teşebbüsün faaliyet alanları teknik tip hidrojen peroksit ve gıda tipi hidrojen peroksitin üretimi ve satışlarıdır. HPAŞ hidrojen peroksit pazarında satış hacmi bazında 2016, 2017 ve 2018 yıllarında sırasıyla %(.), %(.) ve %(.) pazar payı ile lider konumdadır.

G.2. İlgili Pazarlar

G.2.1. İlgili Ürün Pazarları

- (9) Tarafların faaliyetlerine bakıldığında HPAŞ, Türkiye'de hidrojen peroksit pazarında üretim ve satış faaliyeti göstermektedir. UI ise hidrojen peroksitin alt pazarları olan organik peroksit ve persülfat pazarlarında aktiftir. Faaliyet alanları itibarıyla taraflar arasında yatay bir örtüşme bulunmamaktadır. Diğer yandan hidrojen peroksit, organik peroksitler ve persülfatlar dâhil olmak üzere diğer peroksijen ürünlerinin üretiminde hammadde olarak kullanıldığından tarafların faaliyetleri hidrojen peroksit, organik peroksit ve persülfat pazarlarında dikey olarak örtüşmektedir.¹
- (10) Oksijenli su olarak da bilinen hidrojen peroksit, geniş bir konsantrasyon ve sınıf aralığında dökme emtia madde olarak tedarik edilen güçlü bir oksitleyicidir. Ticari olarak %30 ila %70 arasında değişen konsantrasyonlarda sulu bir çözelti halinde temin edilebilen berrak renksiz bir sıvıdır. Hidrojen peroksit, hammadde olarak hidrojen, oksijen ve antrakinon² kullanılan bir otoksidasyon³ işlemi ile üretilmekte olup tekstil, kâğıt, kimya, yiyecek, madencilik metalürji, vb. endüstrilerde ve ticari uygulamalarda kullanılır.
- (11) Organik peroksitler, polimerizasyon⁴ denilen bir işlemi başlatmak için kullanılan özel kimyasallardır. Organik peroksitler ve organik peroksit içeren karışımlar hızlandırıcı, aktivatör, katalizör, çapraz bağlama ajanları, kütleme ajanları, sertleştirici, başlatıcı ve destekleyici olarak kullanılmaktadır.
- (12) Plastik ve kauçuk endüstrisi, organik peroksitlerin en yoğun kullanıldığı sektörlerdir. Buna ek olarak, inşaat, otomotiv, kompozitler, elektrik ve elektronik gibi çeşitli sektörlerde ve ayrıca bazı cilt bakım ürünleri ve ilaçlarda da kullanılırlar.

¹ HPAŞ'ın faaliyetleri ile EPE'nin UI dışındaki portföy şirketlerinin faaliyetleri arasında herhangi bir dikey ilişki bulunmamaktadır.

² Birçok boyarmadde ve pigment sınıfının ana maddesidir.

³ Otoksidasyon, oksijen varlığında serbest radikallerin zincir reaksiyonları sonucu stabil ürünlerin olduğu bir oksidasyon türüdür.

⁴ Polimerizasyon, bir kimyasal reaksiyonda polimer zincirlerini oluşturmak için monomer moleküllerinin bir araya getirilerek tepkimeye sokulduğu işlemin genel adıdır.

- (13) Persülfatların, amonyum persülfat, sodyum persülfat ve potasyum persülfat gibi ana türleri bulunmaktadır. Persülfatlar esas olarak polimerizasyon, oksidasyon, gaz ve petrol üretimi, yapıştırıcılar, mürekkepler, madencilik, fotoğrafçılık, pigmentler ve dağıtıcılar için kullanılan özel kimyasallardır.
- (14) Avrupa Komisyonunun (Komisyon) 09.04.2002 tarihli M.2690-Solvey/Montedison-Ausimont kararında⁵ hidrojen peroksit ayrı bir pazar olarak değerlendirilirken, Rekabet Kurulunun (Kurul) 08.05.2018 tarih ve 18-14/257-122 sayılı kararında da benzer değerlendirme yapılmıştır. Aynı zamanda organik peroksit için de ayrı bir pazar olduğuna dair değerlendirmenin yapıldığı Komisyon kararı⁶ mevcuttur.
- (15) Bu açıklamalar çerçevesinde bahse konu kimyasal ürünlerin kullanım alanlarının farklılaşması, hidrojen peroksitin niteliği itibarıyla ikamesi olmayan bir ürün olduğu⁷ ve Komisyon tarafından yapılan değerlendirmeler dikkate alındığında, hidrojen peroksit, organik peroksit ve persülfatların ayrı pazarlar olduğu değerlendirilmektedir. Bu çerçevede ilgili ürün pazarları "hidrojen peroksit üretimi ve satışı pazarı", "organik peroksit üretimi ve satışı pazarı" ve "persülfat üretimi ve satışı pazarı" olarak tanımlanmıştır.

G.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

- (16) Dosya mevcudu bilgilere göre, ilgili ürünlerin satışı ve pazarlanması Türkiye genelinde yapıldığından ve tarafların ülke genelinde faaliyetleri bulunduğundan ilgili coğrafi pazar "Türkiye" olarak belirlenmiştir.

G.3. Yapılan Tespitler ve Değerlendirme

- (17) Bildirim Formunda yer alan bilgilere göre HPAŞ, nihai olarak EPE'nin kontrolü altında bulunan UI tarafından devralınacaktır. Planlanan işleme ilişkin olarak 22.05.2019 tarihinde UI ile Satıcılar (Handan GÜLEÇ, Nizam GARİPOĞLU ve Hayyam GARİPOĞLU) arasında bir Hisse Alım Sözleşmesi imzalanmıştır. İşlem sonucunda UI, HPAŞ'ın tedavüldeki hisselerinin %100'ünü satın alarak HPAŞ'ın tek kontrolüne sahip olacaktır.
- (18) HPAŞ'ın kontrol yapısında kalıcı değişiklik meydana gelecek olması nedeniyle bildirim konu işlem, 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in 5. maddesi kapsamında bir devralmadır. Ayrıca, tarafların cirolarının anılan Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasında öngörülen eşikleri aşması nedeniyle işlemin izne tabi olduğu anlaşılmıştır.
- (19) Yukarıda "İlgili Ürün Pazarları" bölümünde de açıklandığı üzere, devralan ve devre konu teşebbüsün Türkiye'deki faaliyetleri arasında yatay bir örtüşme bulunmadığı, ancak devralan taraf UI'nın organik peroksit ve persülfat tedarikine ilişkin faaliyetleri ile HPAŞ'ın Türkiye'de faaliyette bulunduğu hidrojen peroksit üretimine ilişkin faaliyetleri arasında dikey bir ilişkinin mevcut olduğu görülmektedir. Bu bağlamda devralma işleminin dikey boyutu aşağıda incelenmiştir.

G.3.1. Hidrojen Peroksit Pazarı

- (20) Aşağıdaki tabloda üst pazara konu olan hidrojen peroksit pazarında faaliyet gösteren şirketlerin Türkiye'de yaptığı satış hacimleri ile pazar payları yer almaktadır.

⁵ Komisyonun Case COMP/F./38.620 (03.05.2006), Case No: IV/M.197 (30.04.1992) kararlarında da hidrojen peroksit ayrı bir pazar olarak nitelendirilmiştir.

⁶ Case No: IV/M.197 (30.04.1992).

⁷ Kurulun 08.05.2018 tarih ve 18-14/257-122 sayılı kararı.

Tablo 1: Türkiye'deki Hidrojen Peroksit Satışı Pazarında Pazar Payları

	2016		2017		2018	
	Satış Hacmi (mt)	Pazar Payı(%)	Satış Hacmi (mt)	Pazar Payı(%)	Satış Hacmi (mt)	Pazar Payı (%)
HPAŞ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Ak-Kim Kimya San. ve Tic. A.Ş. (AK-KİM)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Solvay S.A.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Evonik Industries AG	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ADAMA Agricultural Solutions Ltd.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Toplam	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Bildirim Formu

- (21) Yukarıdaki tablodan anlaşılacağı üzere HPAŞ, 2018 yılında hidrojen peroksit pazarında satış hacmi bazında %(.....) pazar payı ile lider konumdadır. Devralan UI'nın ise Türkiye hidrojen peroksit pazarında herhangi bir satışı bulunmamaktadır. Ayrıca HPAŞ'ın pazar payı 2016 yılında %(.....) iken 2017 yılında %(.....) ve 2018 yılında %(.....) seviyesine düşmüştür. Bu durum pazarın dinamik olduğunu ve teşebbüslerin pazar paylarının değişebildiğini göstermektedir. Teşebbüs tarafından gönderilen cevabi yazıda hidrojen peroksit ithalatının yerel satışlar üzerinde güçlü bir baskı yarattığı ifade edilmiştir. Ayrıca dosya kapsamındaki bilgi ve belgelerden, hidrojen peroksit pazarının artan talep nedeniyle hem küresel hem de yerel olarak sürekli büyüdüğü, ürünlerle ilgili herhangi bir marka bağımlılığının bulunmadığı, tedarikçi seçiminin kolay yapılabildiği anlaşılmaktadır.

G.3.2. Organik Peroksit Pazarı

- (22) Aşağıdaki tabloda alt pazara konu olan organik peroksit pazarında faaliyet gösteren şirketlerin Türkiye'de yaptığı satış hacimleri ile pazar payları yer almaktadır.

Tablo 2: Türkiye'deki Organik Peroksit Satışı Pazarında Pazar Payları

	2016		2017		2018	
	Satış Hacmi (mt)	Pazar Payı (%)	Satış Hacmi (mt)	Pazar Payı (%)	Satış Hacmi (mt)	Pazar Payı (%)
UI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Akpa Kimya Amb. San. ve Tic. A.Ş. (AKPA)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Akzo Nobel Chemicals B.V. (NOURYON)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Arkema S.A. (ARKEMA)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Pergan GmbH	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Diğer	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Toplam	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Bildirim Formu

- (23) Yukarıdaki tablodan anlaşılacağı üzere UI'nın, Türkiye'de organik peroksit pazarında satış hacmi bazında payı 2016 yılında %(.....); 2017 yılında %(.....) ve 2018 yılında ise %(.....)'dir. Devre konu HPAŞ'ın ise bu pazarda herhangi bir satışı bulunmamaktadır. Diğer yandan 2018 yılında anılan pazarda satış hacmi bazında NOURYON %(.....), AKPA %(.....) ve ARKEMA %(.....) pazar payına sahiptir. Anılan

teşebbüslerin söz konusu pazar payları ile organik peroksit pazarında önemli rakipler olduğu görülmektedir.

G.3.3. Persülfat Pazarı

- (24) Aşağıdaki tabloda alt pazara konu olan persülfat pazarında faaliyet gösteren şirketlerin Türkiye’de yaptığı satış hacimleri ile pazar payları yer almaktadır.

Tablo 3: Türkiye’deki Persülfat Satış Pazarında Pazar Payları

	2016		2017		2018	
	Satış Hacmi (mt)	Pazar Payı(%)	Satış Hacmi (mt)	Pazar Payı(%)	Satış Hacmi (mt)	Pazar Payı (%)
Ul	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
AK-KİM	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Fujian Zhanhua Chemical Co., Ltd. (FUJIAN ZHANHUA)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Hebei Jiheng Group Co., Ltd.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Diğer	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Toplam	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

- (25) Yukarıdaki tablodan anlaşılacağı üzere Ul’nın, Türkiye’de persülfat pazarında satış hacmi bazında payı 2016 yılında %(.....), 2017 ve 2018 yıllarında ise %(.....)’dir. Devre konu HPAŞ’ın ise bu pazarda herhangi bir satışı bulunmamaktadır. Diğer yandan 2018 yılında anılan pazarda satış hacmi bazında AK-KİM %(.....), FUJIAN ZHANHUA %(.....) ve diğerleri %(.....) pazar payına sahiptir. Özellikle, AK-KİM’in %(.....) payı ile pazarda en önemli rakip olduğu görülmektedir.
- (26) Hidrojen peroksit pazarı ile organik peroksit ve persülfat pazarları arasında dikey ilişki bulunduğundan, işlem kapsamında dikey yoğunlaşmanın meydana geleceği anlaşılmaktadır. Esasen, dikey yoğunlaşmalarda girdi ve müşteri kapama stratejilerinin gerek güdü gerekse de imkân bakımından olası olup olmadığı değerlendirilmektedir. Devre konu HPAŞ hidrojen peroksit pazarındaki payı ile piyasada ilk sıradaki oyuncudur. Ancak hidrojen peroksit yalnızca organik peroksit ve persülfat üretiminde değil pek çok sanayi kolu ve uygulamalarında kullanılmaktadır. Diğer bir deyişle organik peroksit ve persülfat üretiminde hidrojen peroksitin kullanılması, toplam hidrojen peroksit kullanımında düşük seviyede kalmaktadır. Öte yandan Ul’nın organik peroksit ve persülfat pazarlarındaki 2018 yılı pazar payları sırasıyla %(.....) ve %(.....) gibi görece düşük seviyelerdedir. Ayrıca hem organik peroksit hem de persülfat pazarında önemli rakiplerin bulunduğu görülmektedir. Nitekim persülfat pazarında %(.....) pazar payına sahip AK-KİM’in hidrojen peroksit pazarında da %(.....)-(.....) ile önemli bir pazar payına sahip olduğu görülmektedir. Ayrıca Ul’nın hâlihazırda Türkiye’de üretimi/üretim tesisi bulunmamaktadır. Organik peroksit ve persülfat pazarlarında faaliyet gösteren AK-KİM, ARKEMA ve NOURYON gibi önemli rakiplerin ise kendi hidrojen peroksit üretim tesisleri mevcuttur. Dolayısıyla söz konusu dikey yoğunlaşmanın girdi kısıtlaması ve müşteri kapama güdü veya imkânları açısından endişe doğurmayacağı değerlendirilmektedir.
- (27) Yukarıda yer verilen açıklamalar çerçevesinde; bildirim konu işlem ile 4054 sayılı Kanun’un 7. maddesi kapsamında herhangi bir pazarda hâkim durum yaratılmasının veya mevcut hâkim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağı kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (28) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde yasaklanan nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.